

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU**

WIELKI WÓD
PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
Wydział Polityki Społecznej
Data 15 MAJ 2009
Ilość zał. Podpis
26890

Egz. Nr 1

EB

B

BK

**PROTOKÓŁ KONTROLI
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Grajewie, ul. Strażacka 6, 19-200 Grajewo**

Białystok – maj - 2009r.

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grajewie, ul. Strażacka 6, przeprowadzonej w dniach 19 grudnia 2008 r. i 19, 20, 23 - 24 lutego 2009 r.

REGON – 450005753

NIP – 719-13-64-566

Burmistrzem Grajewa jest Pan Krzysztof Waszkiewicz.

Od dnia 01 maja 1991r. Ośrodkiem kieruje Pani Teresa Kalinowska - Kakareko

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie jest jednostką budżetową, utworzoną na podstawie Uchwały Nr 62/XII/90 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Grajewie z dnia 06 kwietnia 1990r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Grajewie, którą zmieniono Uchwałą Nr 31/VIII/94 Rady Miejskiej w Grajewie z dnia 08 grudnia 1994r.

[Akta kontroli Nr 1 i 2]

Kontrole przeprowadzili:

1. Ewa Bijak – p. o. kierownika oddziału Nadzoru Pomocy Społecznej– kierownik zespołu inspektorów

2. Ewa Feszler – starszy inspektor

3. Barbara Kosmaczewska – starszy inspektor

4. Mieczysława Nartowicz – starszy inspektor

- pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, na podstawie upoważnienia do kontroli Nr 252 z dnia 18.12.2008 r. (Nr PS.VI.ETB.0939-252/08) wydanego w imieniu Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej PUW w Białymstoku.

Kontrolę przeprowadzono: 19 grudnia 2008r. oraz 19, 20, 23 i 24 lutego 2009 r.

Temat kontroli:

Realizacja zadań własnych gminy i zadań z zakresu administracji rządowej w zakresie pomocy społecznej.

Cel kontroli:

Ocena realizacji zadań własnych gminy oraz zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 115, poz. 728, ze zm.).

Przedmiotowy zakres kontroli:

Kontrolą objęto okres od 01.12.2007r. do 31.11.2008r. i skontrolowano następujące zagadnienia:

I. Zasoby materialne ośrodka pomocy społecznej.

II. Zasoby kadrowe ośrodka.

III. Zadania realizowane przez ośrodek i upoważnienie dyrektora ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych.

IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym wynikających z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 115, poz. 728, ze zm.):

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- 2) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłków oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- 6) wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie posiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi: matką, ojcem lub rodzeństwem,
- 10) udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej,

- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- 13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- 14) dożywianie dzieci,
- 15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- 16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- 16a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- 18) utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników.

V. Realizacja zadań własnych gminy wynikających z art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 115, poz. 728, ze zm.):

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających pomocy,
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

VI. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 115, poz. 728, ze zm.):

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- 2) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 3) organizowanie i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,

- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiołową lub ekologiczną,
- 5) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 6) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a.
- 8) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielenie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

VII. Realizacja wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 115, poz. 728, ze zm.):

- 1) koordynacja realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych przez ośrodek pomocy społecznej,
- 2) wytaczanie powództwa o roszczenia alimentacyjne przez kierownika ośrodka pomocy społecznej na rzecz obywateli,
- 3) kierowanie przez ośrodek pomocy społecznej wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami,
- 4) składanie radzie gminy przez kierownika ośrodka corocznego sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawianie potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

VIII. Realizacja zadań wynikających z Koncepcji wykorzystania, utrzymania i rozwoju Systemu Informatycznego w Jednostkach Organizacyjnych Pomocy Społecznej (aplikacje Pomoc Społeczna) dotyczy okresu 2006-2008, w zakresie wdrożenia, utrzymania i eksploatacji systemu informatycznego do obsługi zadań pomocy społecznej.

- 1) ogólny opis systemu informatycznego,
- 2) oprogramowanie użytkowe do obsługi zadań pomocy społecznej.

Ustalenia kontroli

I. Zasoby materialne ośrodka pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie zlokalizowany jest w dwukondygnacyjnym budynku, który jest własnością Urzędu Miasta Grajewo. Pomieszczenia

Ośrodka znajdują się na parterze. Przed wejściem do budynku nie ma barier architektonicznych, natomiast występują one w środku budynku - 4 schody.

Ośrodek zajmuje 13 pomieszczeń biurowych. Ponadto, w piwnicy wygospodarowano pomieszczenia na archiwum i palarnię. Łączna powierzchnia zajmowanych pomieszczeń wynosi ok. 290m². Pomieszczenia są przestrzenne, ich organizacja pozwala na sprawne przyjmowanie interesantów.

Pracownicy Ośrodka korzystają z 23 komputerów, 2 laptopów. Wszystkie stanowiska komputerowe posiadają stały dostęp do Internetu. Ośrodek posiada ksero, własny telefon i fax.

II. Zasoby kadrowe ośrodka

Na dzień kontroli w Ośrodku było zatrudnionych 40 pracowników. W trakcie kontroli sprawdzono akta wszystkich pracowników (załącznik nr 1). Na podstawie przeanalizowanych akt należy stwierdzić, że **2 opiekunów domowych nie posiada wymaganych kwalifikacji na zajmowanym stanowisku, zaś trzecia osoba zatrudniona na stanowisku nie udokumentowała posiadania wykształcenia (ukończone liceum ogólnokształcące i studium pedagogiczne)**. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 sierpnia 2005r. w sprawie zasad wynagradzania i wymagań kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 146, poz. 1222, ze zm.) opiekun powinien posiadać wykształcenie średnie lub szkołę asystentek medycznych, a osoby te posiadają wykształcenie podstawowe.

Stan zatrudnienia pracowników socjalnych w Ośrodku jest zgodny z ustalonym w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej. Miasto Grajewo zamieszkuje około 22.629 osób, w Ośrodku zatrudnionych jest 14 pracowników socjalnych (z czego 11 pracowników socjalnych pracuje w terenie).

Pracownicy socjalni pracujący w terenie nie posiadają legitymacji pracowników socjalnych, wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.).

III. Zadania realizowane przez ośrodek i upoważnienie kierownika ośrodka (innych osób) do wydawania decyzji administracyjnych.

Uchwałą Nr XIX/110/04 Rady Miasta Grajewo z dnia 19.05.2004r. nadano Statut Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Grajewie, który uległ zmianie uchwałą Nr XXXIII/194/05 Rady Miasta Grajewo z dnia 28.10.2005r. W myśl § 3 statutu, Ośrodek realizuje zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych i postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej.

Pomimo faktycznego prowadzenia postępowania w sprawach określonych ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zadanie to nie zostało przekazane Ośrodkowi (brak stosowanego zapisu w statucie Ośrodka). W trakcie kontroli dyrektor MOPS poinformowała zespół kontrolujący, iż przedłożyła do burmistrza wniosek z 25.11.2008r. o zmianę statutu w powyższej kwestii.

[Akta kontroli Nr 5]

Schemat organizacyjny Ośrodka zatwierdza burmistrz na wniosek kierownika (§ 9 statutu). Natomiast szczegółową strukturę organizacyjną Ośrodka, zakresy działania komórek organizacyjnych oraz podział zadań określa Regulamin organizacyjny zatwierdzony Zarządzeniem Wewnętrznym Nr 4/05 z dnia 22 sierpnia 2005 r. przez dyrektora Ośrodka.

W skład Ośrodka wchodzi następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy oraz jednostki organizacyjne (§ 4 regulaminu):

- 1) sekcja finansowa,
- 2) sekcja organizacyjna,
- 3) sekcja pracy środowiskowej,
- 4) sekcja świadczeń i usług opiekuńczych,
- 5) sekcja świadczeń rodzinnych,
- 6) z-ca dyrektora,
- 7) główny księgowy,
- 8) referent ds. kadr,
- 9) Dzienny Dom Pobytu – Klub Seniora,
- 10) Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 11) Klub „Zdrowie i Trzeźwość”.

[Akta kontroli Nr 7]

Zarządzeniem Nr 400/06 z dnia 25.05.2006 r. Burmistrz Miasta Grajewo, działając na podstawie art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej upoważnił Panią Teresę Kalinowską - Kakareko Dyrektora Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości miasta.

Zarządzeniem Nr 111/07 z dnia 28.09.2007r. Burmistrz Miasta Grajewo, działając na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych upoważnił Panią Teresę Kalinowską-Kakareko Dyrektora Ośrodka do postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

Zarządzeniem Nr 247/08 z dnia 02.10.2008r. Burmistrz Miasta Grajewo, działając na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów upoważnił Panią

Teresę Kalinowską-Kakareko Dyrektora Ośrodka do prowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego w sprawach z zakresu pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zarządzeniem Nr 248/08 z dnia 02.10.2008r. Burmistrz Miasta Grajewo, działając na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów upoważnił Panią Teresę Kalinowską-Kakareko Dyrektora Ośrodka do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

Zarządzeniem Nr 401/06 z dnia 25.05.2006r. Burmistrz Miasta Grajewo, działając na podstawie art. 110 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej upoważnił Panią Barbarę Wiszowatą Zastępcę Dyrektora Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości miasta.

Zarządzeniem Nr 405/06 z dnia 09.06.2006r. Burmistrz Miasta Grajewo, działając na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych upoważnił Panią Barbarę Wiszowatą Zastępcę Dyrektora Ośrodka do postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

Zarządzeniem Nr 250/08 z dnia 02.10.2008 r. Burmistrz Miasta Grajewo, działając na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów upoważnił Panią Barbarę Wiszowatą Zastępcę Dyrektora Ośrodka do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

[Akta kontroli Nr 4]

IV. Realizacja zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym - art. 17 ust. 1 ustawy.

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka

Uchwałą Nr XXXIII/195/05 Rady Miasta Grajewo z dnia 28 października 2005r. uchwalono strategię rozwiązywania problemów społecznych w zakresie pomocy społecznej. Strategię opracowano na okres 10 lat.

Celem strategicznym programu jest stwarzanie warunków do umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenia sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne możliwości i uprawnienia.

Wytyczono następujące cele strategiczne oraz kierunki działań w danym obszarze:

1. Aktywizacja osób bezrobotnych

Kierunki działania:

- Udzielanie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem bezrobocia – wsparcie w formie finansowej, rzeczowej i usług.
- Wdrażanie nowych form, programów i metod pracy socjalnej, w tym kontraktów i projektów socjalnych na rzecz osób i rodzin dotkniętych bezrobociem w celu niwelowania biernych i pasywnych postaw.
- Rozwój specjalistycznego poradnictwa zawodowego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego – wspomagającego nabywanie umiejętności autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem, wzrostu poczucia własnej wartości i przydatności.
- Prowadzenie terapii rodzin dotkniętych bezrobociem, celem zapobieżenia „dziedziczenia bezrobocia” przez dzieci i młodzież.
- Inicjowanie grup samopomocowych, których celem jest wzajemna pomoc w aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.
- Pomoc w zorganizowaniu opieki nad dziećmi osób poszukujących, bądź skierowanych do pracy.
- Inicjowanie i wspieranie działań zmierzających do ograniczenia zjawisk patologicznych jako konsekwencja bezrobocia.
- Monitorowanie aktywności zawodowej osób skierowanych do pracy.
- Uruchomienie przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej Klubu Integracji Społecznej, którego głównym celem będzie przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.
- Prowadzenie aktywizacji zawodowej i społecznej osób długotrwale bezrobotnych przez Centrum Integracji Społecznej.
- Stworzenie systemu przeciwdziałania i zapobiegania skutkom bezrobocia.
- Rozwój współpracy oraz wymiany informacji pomiędzy pomocą społeczną, Powiatowym Urzędem Pracy, klubami pracy oraz innymi podmiotami działającymi na rzecz aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych.
- Wykorzystywanie potencjału partnerów społecznych w rozwiązywaniu problemu bezrobocia.
- Opracowywanie i realizacja programów wyrównywania szans edukacyjnych młodzieży z rodzin problemowych oraz innych programów celowych.
- Pozyskiwanie dodatkowych środków z funduszy Unii Europejskiej na realizację projektów aktywizujących bezrobotnych.

2. Rozwój miejskiego systemu profilaktyki i opieki nad rodziną i dzieckiem.

Kierunki działania:

- Rozwój specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego dla rodzin naturalnych, zastępczych, a także terapii rodzinnej.
- Zintensyfikowanie i rozwój form pracy socjalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze środowisk niewydolnych wychowawczo.
- Prowadzenie grup wsparcia i grup samopomocowych.
- Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i młodzieży z rodzin ubogich:
 - organizacja i finansowanie dożywiania w trakcie nauki w szkole;
 - zapewnienie odzieży, wyposażenie w artykuły szkolne;
 - organizacja i finansowanie odpoczynku letniego i zimowego;
 - organizowanie akcji charytatywnych celem pozyskiwania środków na pomoc dzieciom.
- Podejmowanie inicjatyw i nowatorskich rozwiązań na rzecz ochrony macierzyństwa i dziecka w rodzinie.
- Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji kadry specjalistów do pracy z rodziną oraz w zakresie zaspokojenia potrzeb dzieci w placówkach.
- Uzupełnianie infrastruktury socjalnej miasta, m. in. tworzenie mieszkań chronionych.
- Tworzenie warunków do realizacji programów socjoterapeutycznych.
- Tworzenie interdyscyplinarnych zespołów specjalistów do spraw interwencji w sytuacjach zagrażających dzieciom i młodzieży.
- Organizowanie ośrodków wsparcia, opiekuńczych placówek wsparcia dziennego: kół zainteresowań, ognisk wychowawczych, świetlic, klubów środowiskowych oraz specjalistycznych placówek wsparcia dziennego.
- Rozwój nowych form działań osłonowo-aktywizujących na rzecz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
- Tworzenie i wdrażanie programów w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
- Opracowywanie i realizacja programów specjalnych na rzecz dziecka i rodziny.
- Zintegrowanie działań na rzecz dziecka i rodziny ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, zakładami opieki zdrowotnej, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi.
- Inicjowanie i rozwój różnych form integracji rodzin ze społecznością lokalną – wspieranie wypoczynku rodzinnego, organizowanie imprez integracyjnych i kulturalnych, festynów.
- Upowszechnianie informacji o podmiotach świadczących pomoc dziecku i rodzinie.

3. Ochrona standardu życia i poprawa funkcjonowania osób starszych.

Kierunki działania:

- Zapewnienie pomocy finansowej umożliwiającej godne życie oraz zaspokojenie potrzeb właściwych dla wieku i stanu zdrowia.
 - Tworzenie warunków do zachowania samodzielności i niezależności starszych osób w miejscu zamieszkania.
 - Zapewnienie osobom starszym kompleksowej opieki: medycznej, rehabilitacyjnej, socjalnej.
 - Podniesienie poziomu usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, poprzez podnoszenie kwalifikacji przez opiekunki domowe.
 - Pomoc w planowaniu wolnego czasu poprzez rozwój zaplecza organizacyjno – usługowego, organizacja imprez turystycznych, rekreacyjnych i kulturalnych.
 - Rozwój odpowiedniej infrastruktury zgodnie z ustawowymi standardami.
 - Ograniczenie stałej opieki instytucjonalnej na rzecz opieki rodzinnej.
 - Aktywizacja rodzin i środowisk lokalnych do działań samopomocowych.
 - Zintensyfikowanie i rozwój nowych form pracy socjalnej na rzecz osób starszych.
 - Umożliwienie dostępu do kształcenia ustawicznego, rozwijanie i podtrzymywanie zainteresowań osób starszych.
 - Tworzenie i wdrażanie specjalnych programów osłonowych na rzecz ludzi starszych.
- 4. Ochrona standardu życia i poprawa funkcjonowania osób z zaburzeniami psychicznymi.*

Kierunki działania:

- Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
- Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.
- Kształtowanie wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałanie ich dyskryminacji.
- Stosowanie zasad ochrony zdrowia psychicznego w pracy szkół, placówek oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych.
- Tworzenie placówek rozwijających działalność zapobiegawczą, przede wszystkim poradnictwa psychologicznego oraz placówek specjalistycznych, z uwzględnieniem wczesnego rozpoznawania potrzeb dzieci z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego.
- Wspieranie grup samopomocy i innych inicjatyw społecznych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego.
- Rozwijanie działalności zapobiegawczej w zakresie ochrony zdrowia psychicznego poprzez ośrodki wsparcia.

- Wprowadzanie zagadnień ochrony zdrowia psychicznego do programu przygotowania zawodowego osób zajmujących się wychowaniem, nauczaniem, resocjalizacją, leczeniem i opieką, zarządzaniem i organizacją pracy oraz organizacją wypoczynku.

Opracowując Gminną Strategię Integracji i Polityki Społecznej nie sporządzono diagnozy gminy uwzględniającej cały kontekst społeczny i gospodarczy, w jakim funkcjonuje społeczność lokalna. W omawianej Strategii skoncentrowano się głównie na diagnozie problemów społecznych. Opracowana Strategia nie zawiera harmonogramu działań, kosztów i źródeł finansowania.

[Akta kontroli Nr 9]

2) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie 10.01.2007r. przekazał do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2007r., z którego wynika:

Potrzeby w zakresie zadań zleconych

zasiłki stałe	80 osób na kwotę 312.000 zł
składki na ubezpieczenie zdrowotne	118 osób na kwotę 52.000 zł
specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	18 osób na kwotę 123.000 zł
wydatki związane z kłeską żywiołową lub ekologiczną	brak potrzeb
środowiskowe domy pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi	31 osób na kwotę 368.000 zł

Potrzeby w zakresie zadań własnych gmin

Schronienie	Brak potrzeb
Posiłek	755 osób, na kwotę 234.468 zł
Ubranie	10 osób na kwotę 1.500 zł
zasiłki okresowe	475 osób na kwotę 741.000 zł
zasiłki celowe	454 osób na kwotę 152.360 zł
zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	Brak potrzeb
zasiłki celowe na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o ubezpieczeniu w NFZ	Brak potrzeb
zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego	Brak potrzeb
składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem	Brak potrzeb
usługi opiekuńcze - w tym specjalistyczne	70 osób na kwotę 396.779 zł brak potrzeb

dożywianie dzieci	715 osób na kwotę 290.200 zł
sprawienie pogrzebu - w tym osobom bezdomnym	3 osoby na kwotę 6.000 zł brak potrzeb
zasiłki specjalne celowe	70 osób na kwotę 20.000 zł
pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie	brak potrzeb
kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu	4 osoby na kwotę 72.000 zł
inne zadania – jakie ? (np. programy usługowe)	brak potrzeb

Potrzeby w zakresie utworzenia i utrzymania ośrodka pomocy społecznej i zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników realizujących zadania zlecone i własne:

- z budżetu gminy na zadania własne – 493.580 zł,
- z budżetu wojewody na zadania zlecone – 461.000 zł.

Potrzeby związane z wyrównywaniem szans rozwojowych dzieci i młodzieży

W zakresie zapewnienia dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich pomocy socjalnej:

- liczba dzieci i młodzieży wymagającej wsparcia w 2007r. – 715 osób

dożywianie	715 osób
pomoc rzeczowa (podręczniki, przybory szkolne itp.)	brak potrzeb
wypoczynek	brak potrzeb
inna pomoc – jaka ?	brak potrzeb

-w zakresie infrastruktury dla dzieci i młodzieży:

mieszkania chronione	brak potrzeb
placówki wsparcia dziennego np. świetlice, ogniska, kluby	2 placówki, na 58 miejsc, prowadzi Klub „Zdrowie i Trzeźwość” oraz Sąd Rejonowy
kluby osiedlowe dla dzieci i młodzieży	brak potrzeb
poradnie dla dzieci i młodzieży	brak potrzeb
inne placówki, jakie ?	brak potrzeb

- **nie odnotowano trudności** w zapewnieniu wsparcia dzieciom i młodzieży na terenie gminy:

Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

- liczba osób wymagających wsparcia w 2007r. – 936 osób,
- infrastruktura na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi– **brak oraz nie odnotowano potrzeb.**
- **nie odnotowano trudności** w zapewnieniu wsparcia rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi na terenie gminy.

Potrzeby w zakresie zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób i rodzin oraz ich integracja ze społeczeństwem

	Liczba osób wymagających wsparcia w 2007r.	centrum integracji społecznej	pomocy finansowej	pomocy rzeczowej	Poradnictwa	schronienia	W innej formie, jakiej?
bezrobotnych	645	25	645	-	29	-	-

bezdolnych	2	-	2	-	2	-	-
uzależnionych	61	-	61	-	23	-	-
zaburzonych psychicznie	51	-	-	34	10	-	18
innych ?	208	-	167	106	14	-	65

Infrastruktura na rzecz osób i rodzin wykluczonych społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem – brak, potrzeb nie odnotowano,

- odnotowano uwagi w zakresie trudności w zapewnieniu wsparcia osobom wykluczonym społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz ich integracji ze społeczeństwem na terenie gminy – potrzeba uruchomienia Centrum Integracji Społecznej.

Potrzeby w zakresie doskonalenia systemu wsparcia społecznego

W zakresie pomocy osobom starszym, niepełnosprawnym, przewlekle chorym i osobom z zaburzeniami psychicznymi - liczba osób wymagających wsparcia - 208

usługi opiekuńcze	88 osób
pomoc rzeczowa	140 osób
pomoc finansowa	167 osób
inna pomoc – jaka ?	brak potrzeb

Infrastruktura przeznaczona dla osób starszych, niepełnosprawnych, przewlekle chorych i osób z zaburzeniami psychicznymi – klub seniora na 80 miejsc, środowiskowy dom samopomocy na 31 miejsc.

Nie odnotowano trudności w zapewnieniu wsparcia osobom starszym, niepełnosprawnym, przewlekle chorym i osobom z zaburzeniami psychicznymi.

W zakresie kierowania do domu pomocy społecznej – 1 osoba oczekiwała na umieszczenie w dps dla osób przewlekle psychicznie chorych.

W zakresie doskonalenia zawodowego pracowników służb społecznych – **brak potrzeb.**

W zakresie planowanego zatrudnienia pracowników socjalnych – **brak potrzeb.**

Potrzeby w zakresie szkoleń doskonalących:

- kierownik i pracownicy socjalni nt. pozyskiwania funduszy unijnych na pomoc społeczną,

Z przesłanego bilansu potrzeb wynika ponadto, że:

- 1) gmina **nie realizuje programów celowych** pomocy społecznej (kontynuacja z lat poprzednich),
- 2) **stowarzyszenia, fundacje i pozostałe jednostki niezaliczone do sektora finansów publicznych realizujących zadania pomocy społecznej na terenie gminy – PCK** świadczy usługi specjalistyczne dla 18 osób,
- 3) gmina opracowała lokalny programu współdziałania z organizacjami pozarządowymi – koszt realizacji programu na 2006r. – 50.000 zł,

- 4) formy prowadzenia szkoleń – jednodniowe lub dwudniowe, nt. pozyskiwania funduszy unijnych na pomoc społeczną.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie 25.01.2008r. przekazał do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego bilans potrzeb w zakresie pomocy społecznej na 2008 rok, z którego wynika:

Potrzeby w zakresie zatrudnienia pracowników – 3 osoby tj. konsultant, koordynatora ds. komputeryzacji oraz w kategorii pozostali pracownicy.

Potrzeby w zakresie zadań własnych gmin

FORMY WSPARCIA	Przewidywania liczba osób wymagających pomocy, koszt planowanych świadczeń
zasiłki okresowe - ogółem:	520 osób, na kwotę 1.118.000 zł
w tym: bezrobocie	496 osób, na kwotę 1.066.400 zł
długotrwała choroby	5 osób, na kwotę 11.825 zł
niepełnosprawność	19 osób, na kwotę 39.775 zł
możliwość otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	brak potrzeb
schronienie	4 osoby, na kwotę 3.600 zł
posiłki	755 osób, na kwotę 520.830 zł
w tym: dla dzieci	650 osób, na kwotę 444.600 zł
ubranie	10 osób, na kwotę 1.500 zł
usługi opiekuńcze – ogółem	67 osób, na kwotę 462.681 zł
w tym: specjalistyczne	brak potrzeb
zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	brak potrzeb
zasiłki celowe na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o ubezpieczeniu w NFZ	brak potrzeb
składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem	brak potrzeb
zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego	brak potrzeb
sprawienie pogrzebu	4 osoby, na kwotę 8.000 zł
ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w domu pomocy społecznej	6 osób, koszt 129.600 zł
zasiłki celowe i w naturze ogółem	639 osób na kwotę 183.820 zł
w tym: zasiłki specjalne celowe	32 osoby, na kwotę 8.000 zł
pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie	brak potrzeb
interwencja kryzysowa	brak potrzeb

praca socjalna	230 osób
----------------	----------

Tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną, na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 13:

1. Podjęte działania: podjęcie uchwały Nr XI/60/07 Rady Miasta Grajewo z dnia 30 lipca 2007r. w sprawie przyjęcia „Gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną dla miasta Grajewo”.
2. Planowane działania, w 2008 r.- dalsze rozwijanie różnorodnych form opieki nad dzieckiem, młodzieżą szczególnie w okresie ferii i wakacji – zajęcia profilaktyczno-terapeutyczne w świetlicy socjoterapeutycznej przy Klubie „Zdrowie i Trzeźwość”, finansowanie obozów sportowych, półkolonii i kolonii.

Zadania pomocy społecznej wynikające z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych, na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 – nie odnotowano realizacji potrzeb.

Potrzeby w zakresie realizacji zadań zleconych

Formy pomocy	Przewidywana liczba osób wymagających pomocy, koszt planowanych świadczeń
zasiłki stałe – ogółem	77 osób, na kwotę 275.000 zł
w tym przyznawane dla osoby samotnie gospodarującej	46 osób, na kwotę 188.074 zł
pozostającej w rodzinie	31 osób, na kwotę 86.926 zł
specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	20 osób na kwotę 126.000 zł
zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną	brak potrzeb

Składki na ubezpieczenie zdrowotne – 64 osobom, korzystającym z zasiłku stałego, koszt 23.086 zł.

Środowiskowe domy samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi – liczba miejsc 31, planowany koszt utrzymania placówki 371.000 zł

Powody ubiegania się o pomoc społeczną – liczba rodzin ubiegających się

ubóstwo	647
bezdомność	2
bezrobocie	593
niepełnosprawność	263
długotrwała lub ciężka choroba	186
bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego- ogółem	204
w tym: rodziny niepełne	130
rodziny wielodzietne	74
przemoc w rodzinie	-

alkoholizm	84
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	11
zdarzenie losowe	-
sytuacja kryzysowa	-
klęska żywiołowa lub ekologiczna	-

Prowadzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	1.019.773 zł
planowane inwestycje	-
wydatki na wynagrodzenia z pochodnymi	847.297 zł
koszt planowanych szkoleń zawodowych	2.000 zł
koszt uzupełnienia wykształcenia	-
pozostałe koszty utrzymania	170.476 zł

Potrzeby w zakresie kosztów utrzymania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej o zasięgu lokalnym – finansowanych z budżetu gminy ze środków na pomoc społeczną –

- utrzymanie dziennego domu pomocy na 80 miejsc, koszt 200.080 zł
- utrzymanie Klubu „Zdrowie i Trzeźwość” na 56 miejsc, koszt 151.755 zł

Planowane inwestycje w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej o zasięgu lokalnym – finansowanych z budżetu gminy ze środków na pomoc społeczną – na 5.000 zł w dziennym domu pomocy oraz na 3.000 zł w innych ośrodkach wsparcia.

Potrzeby w zakresie podnoszenia kwalifikacji pracowników:

- studia podyplomowe z zakresu organizacji pomocy społecznej – 2 pracowników
- specjalizacja dla pracowników socjalnych I stopnia z zakresu pracy socjalnej – 9 pracowników
- kursy, szkolenia – 11 pracowników

Tematy bądź zagadnienia szkoleń:

- kontrakt socjalny – 11 pracowników,

Stowarzyszenia, fundacje i pozostałe jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych realizujących zadania pomocy społecznej na terenie powiatu to:

- Polski Czerwony Krzyż – specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

[Akta kontroli Nr 19]

3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłków oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym

Miasto Grajewo nie posiada noclegowni ani schroniska dla osób bezdomnych, gdyż zjawisko bezdomności w mieście nie jest ilościowo duże.

Z analizy lat ubiegłych wynika, iż są to przeważnie osoby z problemem alkoholowym. Każdy zgłoszony przypadek załatwiany jest indywidualnie. W ramach pracy socjalnej podejmowane są niezbędne działania. Osoby te umieszczane są w noclegowniach w Elku. Na przestrzeni ostatnich lat kilka osób zostało umieszczonych w Noclegowni „Caritas” w Elku, a osoby chore w domach pomocy społecznej. Jedna osoba otrzymała mieszkanie socjalne z zasobów miasta. Zapewniane są również posiłki dla osób starszych, chorych oraz nie posiadających warunków do sporządzenia posiłku, szczególnie w okresie jesienno – zimowym. Obiady wydawane są w „Klubie seniora”.

Dzieciom i młodzieży z rodzin o niskich dochodach zapewniane są posiłki w szkołach. Na terenie miasta Grajewo w każdej szkole znajduje się stołówka - posiłki w formie pełnych obiadów przygotowywane są na miejscu. Miasto ponosi opłaty za wyżywienie dzieci w przedszkolu. Niezbędne ubranie osobom tego pozbawionym zapewniane jest w formie odzieży uzyskanej od mieszkańców Grajewa, którą przynoszą do Ośrodka lub PCK.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie przyznał zasiłki okresowe:

- 1) w grudniu 2007 r. - 370 rodzinom: najniższy zasiłek- 20 zł, najwyższy – 448 zł.
- 2) w okresie 01.01.2008 r. do 31.11.2008 r. – 427 rodzinom: najniższy zasiłek- 20 zł, najwyższy – 962,71zł.

Najczęstszym powodem przyznania świadczenia było bezrobocie.

W trakcie kontroli sprawdzono akta zasiłkobiorców, w tym decyzje:

1. MOPS-8123/491/07z 08.08.2007r.	12. MOPS-8123/757/08 z 20.10.2008r.
2. MOPS-8123/53/08 z 16.01.2008r.	13. MOPS-8123/840/08 z 11.12.2008r.
3. MOPS-8123/53a/08 z 12.03.2008r.	14. MOPS-8123/723/07 z 04.09.2007r.
4. MOPS-8123/475/08 z 13.08.2008r.	15. MOPS-8123/44/08 z 16.01.2008r.
5. MOPS-8123/719/08 z 07.10.2008r.	16. MOPS-8123/665/08 z 12.09.2008r.
6. MOPS-8123/911/07 z 12.12.2007r.	17. MOPS-8123//07 z 21.11.2007r.
7. MOPS-8123/338/08 z 19.12.2008r.	18. MOPS-8123/211/08 z 22.01.2008r.
8. MOPS-8123/658/08 z 10.09.2008r.	19. MOPS-8123/834/08 z 10.12.2008r.
9. MOPS-8123/183/08 z 21.01.2008r.	20. MOPS-8123/265/08 z 25.01.2008r.
10. MOPS-8123/510/08 z 19.08.2008r.	21. MOPS-8123/265a/08 z 18.03.2008r.
11. MOPS-8123/279/08 z 25.01.2008r.	22. MOPS-8123/605/08 z 26.08.2008r.

23. MOPS-8123/605a/08 z 28.10.2008r.	47. MOPS-8123/449a/08 z 08.10.2008r.
24. MOPS-8123/693/07 z 28.08.2007r.	48. MOPS-8123/805/08 z 14.11.2008r.
25. MOPS-8123/693a/07 z 19.10.2007r.	49. MOPS-8123/259/08 z 23.01.2008r.
26. MOPS-8123/226/08 z 22.01.2008r.	50. MOPS-8123/259a/08 z 14.03.2008r.
27. MOPS-8123/491/08 z 18.08.2008r.	51. MOPS-8123/558/08 z 21.08.2008r.
28. MOPS-8123/717/07 z 31.08.2007r.	52. MOPS-8123/520/07 z 10.08.2007r.
29. MOPS-8123/293/08 z 28.01.2008r.	53. MOPS-8123/127/08 z 18.01.2008r.
30. MOPS-8123/293a/08 z 17.03.2008r.	54. MOPS-8123/472/08 z 13.08.2008r.
31. MOPS-8123/618/08 z 27.08.2008r.	55. MOPS-8123/729/08 z 08.10.2008r.
32. MOPS-8123/863/07 z 29.10.2007r.	56. MOPS-8123/272/08 z 21.01.2008r.
33. MOPS-8123/84/08 z 17.01.2008r.	57. MOPS-8123/641/08 z 28.08.2008r.
34. MOPS-8123/724/08 z 07.10.2008r.	58. MOPS-8123/109/08 z 18.01.2008r.
35. MOPS-8123/478/07 z 06.08.2007r.	59. MOPS-8123/109a/08 z 12.03.2008r.
36. MOPS-8123/478a/07 z 19.10.2007r.	60. MOPS-8123/410/08 z 22.04.2008r.
37. MOPS-8123/153/08 z 21.01.2008r.	61. MOPS-8123/809/08 z 17.11.2008r.
38. MOPS-8123/849/07 z 19.10.2007r.	62. MOPS-8123/356/08 z 05.03.2008r.
39. MOPS-8123/748/07 z 11.09.2007r.	63. MOPS-8123/333/08 z 18.02.2008r.
40. MOPS-8123/104/08 z 08.02.2008r.	64. MOPS-8123/603/08 z 26.08.2008r.
41. MOPS-8123/663/08 z 11.09.2008r.	65. MOPS-8123/197/08 z 21.01.2008r.
42. MOPS-8123/76/08 z 17.01.2008r.	66. MOPS-8123/625/08 z 27.08.2008r.
43. MOPS-8123/570/08 z 21.08.2008r.	67. MOPS 8123/230/08 z 22.01.2008r.
44. MOPS-8123/246/08 z 23.01.2008r.	68. MOPS.8123/230a/08z 11.03.2008r.
45. MOPS-8123/402/08 z 18.04.2008r.	
46. MOPS-8123/449/08 z 07.08.2008r.	

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzone są w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.). Sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa wnioskodawcy ustalana jest w szczególności na podstawie:

- umowy o pracę,
- zaświadczenia pracodawcy o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia,
- dowodu otrzymania renty lub emerytury,
- zaświadczenia o pozostawaniu w ewidencji bezrobotnych,
- zaświadczeń lub decyzji organów przyznających świadczenia pieniężne,

oraz oświadczenia o stanie majątkowym, stanowiącym załącznik Nr 3 do wyżej cyt. rozporządzenia.

Decyzje podejmowane są zgodnie z terminem określonym w kpa, niezwłocznie – nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają w większości wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa tj. oznaczenie organu który ją wydał, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji.

Wysokość zasiłków okresowych w okresie do 31.12.2007 r. ustalana była na podstawie art. 147 ust 3 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej tj. w przypadku osoby samotnie gospodarującej w wysokości 35% - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a dochodem tej osoby, a w przypadku rodziny 25% - różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem rodziny. W okresie od 01.01.2008 r. zasiłki okresowe przyznawane były, zgodnie z art. 38 ust. 2-5 ustawy, w wysokości 50% w/w różnicy.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w dwóch przypadkach zmniejszono wysokość świadczenia okresowego w sytuacji, gdy kwota zmiany dochodu nie przekroczyła 10% kryterium dochodowego wymienionego w art. 106 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej - **poz. 3, 50,**
- brak kolejnego numeru w sygnaturze decyzji - **poz. 17,**
- pokwitowanie odbioru decyzji nie zawiera daty dokonania czynności- **poz. 48,**

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie przyznał zasiłki celowe:

- 1) w grudniu 2007 r. - 422 rodzinom (najniższy 36,46 zł, najwyższy 330 zł)
- 2) w okresie 01.01.2008 r. do 31.11.2008 r. – 583 rodzinom (najniższy 20,40 zł, najwyższy 477 zł).

Zasiłki celowe przyznawane są głównie na zakup: opału lub pokrycie kosztów zakupu leków i leczenie, z powodu ubóstwa:

W trakcie kontroli sprawdzono akta zasiłkobiorców, w tym niżej wymienione decyzje administracyjne:

1. MOPS-8130/43/08 z 07.01.2008r.	6. MOPS-8130/325/08 z 25.01.2008r.
2. MOPS-8130/43/08 z 08.01.2008r.	7. MOPS-8130/392/08 z 20.02.2008r.
3. MOPS-8130/150/08 z 16.01.2008r.	8. MOPS-8130/393/08 z 20.02.2008r.
4. MOPS-8130/201/08 z 18.01.2008r.	9. MOPS-8130/441/08 z 13.05.2008r.
5. MOPS-8130/296/08 z 22.01.2008r.	10. MOPS-8130/472/08 z 22.08.2008r.

11. MOPS-8130/481/08 z 15.09.2008r.

12. MOPS-8130/484/08 z 16.09.2008r.

13. MOPS-8130/499/08 z 03.10.2008r.

14. MOPS-8130/9581/08 z 07.10.2008r.

15. MOPS-8130/580/08 z 13.10.2008r.

16. MOPS-8130/600/08 z 14.10.2008r.

17. MOPS-8130/616/08 z 16.10.2008r.

18. MOPS-8130/726/08 z 17.11.2008r.

19. MOPS-8130/745/08 z 02.12.2008r.

20. MOPS-8130/755/08 z 08.12.2008r.

21. MOPS-8130/96/08 z 18.12.2008r.

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzone są w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.). Sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa wnioskodawcy ustalana jest w szczególności na podstawie:

- orzeczenia lekarza orzecznika o niezdolności do pracy,
- orzeczenia o niepełnosprawności albo orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- zaświadczenia pracodawcy o wysokości wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia,
- dowodu otrzymania renty lub emerytury,
- zaświadczenia urzędu gminy o powierzchni gospodarstwa rolnego w hektarach przeliczeniowych,
- zaświadczenia o pozostawaniu w ewidencji bezrobotnych lub poszukujących pracy,
- dowodu opłaty składki na ubezpieczenie społeczne rolników,
- zaświadczeń lub decyzji organów przyznających świadczenia pieniężne,

oraz oświadczenia o stanie majątkowym, stanowiącym załącznik Nr 3 do cyt. wyżej rozporządzenia.

Decyzje podejmowane są zgodnie z terminem określonym w kpa, niezwłocznie – nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa tj. oznaczenie organu który ją wydał, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji.

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

W okresie od 01.12.2007 r. do 31.11.2008 r. nie były przyznawane zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, ponieważ nie zgłaszano takich potrzeb.

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie posiadającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

W kontrolowanym okresie nie były przyznawane i wypłacane zasiłki celowe na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym prawa do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych, gdyż nie zgłaszano takich potrzeb.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego

Nie przyznano tej formy pomocy, nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie. Nie została podpisana stosowna umowa z PKP.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

9) opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodziną oraz osoby bezdomne

Ośrodek nie opłacał składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodziną oraz osoby bezdomne, nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

**10) udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej
przywieść**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie udzielał pomocy w postaci pracy socjalnej, w okresie kontroli w/w pomocą objęto ponad 140 rodzin, w tym 402 osoby w rodzinach.

Realizowana przez pracowników socjalnych Ośrodka praca socjalna polegała między innymi na:

- pomocy w kompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania świadczeń rentowych oraz innych świadczeń pieniężnych z ZUS i KRUS,

- pomocy w sprawach odwoławczych od decyzji odmownych ZUS,
- pomocy przy składaniu wniosków o dowody osobiste,
- pomocy w załatwianiu formalności związanych z umieszczeniem osób w zakładach opiekuńczo – leczniczych,
- pomocy w uzyskaniu świadczeń alimentacyjnych o raz ich podwyżki,
- pomocy oraz motywowaniu do podjęcia działań na rzecz poprawy warunków mieszkaniowych,
- motywowaniu podopiecznych do opłacania czynszu, regulowania zadłużeń za mieszkania, ubiegania się o dodatki mieszkaniowe,
- pomocy w zatrudnieniu w ramach prac interwencyjnych, stażów, przygotowania zawodowego, kierowanie do prac społecznie użytecznych,
- typowaniu dzieci i rodzin oraz osób samotnych i niepełnosprawnych do objęcia pomocą w formie dożywiania oraz pomocy żywnościowej świadczonej przez parafie na terenie miasta,
- motywowaniu niektórych osób do formalnego uregulowania statusu prawnego rodziny,
- prowadzeniu poradnictwa w zakresie przysługujących ulg i uprawnień osobom niepełnosprawnym,
- prowadzeniu działań mediacyjnych, pomocy w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych,
- wsparciu w rozwiązywaniu problemu przemocy w rodzinie,
- motywowaniu osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego oraz terapii w Klubie „AA”,
- pomocy w uzyskaniu wsparcia finansowego z fundacji zajmującej się osobami niepełnosprawnymi,
- kierowaniu opinii do Sądu w sprawach o ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej,
- pomocy osobom bezdomnym w znalezieniu schronienia szczególnie w okresie jesienno – zimowym
- pomocy w kompletowaniu dokumentów o umieszczenie w DPS,

Ośrodek realizując pracę socjalną nawiązał współpracę, m. in. z :

- powiatowym urzędem pracy - pomoc w uzyskaniu statusu osoby bezrobotnej i nabycia prawa do ubezpieczenia zdrowotnego, skierowanie bezrobotnych na staż lub przygotowanie zawodowe ze szczególnym zwrócenie uwagi na ludzi młodych, nie posiadających zawodu,
- kuratorami zawodowymi i społecznymi, Policją, pedagogami szkolnymi, dyrektorami szkół, PCPR-em – wzajemna wymiana informacji na temat dzieci i rodzin wymagających wszechstronnej pomocy, jak również udzielanie pomocy oraz pomoc w kompletowaniu dokumentów niezbędnych do uzyskania stopnia niepełnosprawności, skierowanie na ustalenie stopnia niepełnosprawności,

- dzielnicowymi oraz pracownikami PCPR w Grajewie – wspólne uczestnictwo w interwencjach oraz regularne monitorowanie tych rodzin,
- pracownikami socjalnymi, jak również lekarzami oddziału psychiatrycznego Szpitala w Grajewie i szpitali ościennych,
- lekarzami rodzinnymi i pielęgniarzami środowiskowymi (wymiana informacji, zgłaszanie wizyt, informowanie o osobach wymagających opieki pielęgniarzkiej),
- miejską komisją rozwiązywania problemów alkoholowych,
- komisją mieszkaniową przyznającą mieszkania komunalne i socjalne – pracownicy socjalni są członkami tej komisji,
- z Policją i Strażą Miejską, przygotowywanie wykazu osób, którym może grozić zamarznienie w okresie silnych mrozów.

[Akta kontroli Nr 13]

II) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W okresie objętym kontrolą usługi opiekuńcze świadczone były w okresie: grudzień 2007r. dla 48 osób, a w okresie: styczeń-listopad 2008r. dla 61 osób.

Uchwałą Nr XI/59/07 Rady Miasta Grajewo z dnia 30 lipca 2007r. (która utraciła moc z chwilą wejścia w życie uchwały Nr XIV/68/07 Rady Miasta Grajewo z dnia 30 lipca 2007r.) określono szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Specjalistyczne usługi nie są realizowane, ponieważ nie były zgłaszane takie potrzeby. Większość osób ubiegających się o pomoc w usługach wymaga pomocy w codziennych czynnościach higienicznych, utrzymania porządku w mieszkaniu, zrobienia zakupów itp.

Dokonano kontroli niżej wymienionych decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS-8130/2/08 z 07.01.2008r.	8. MOPS-8130/15/08 z 09.01.2008r.
2. MOPS-8130/2a/08 z 31.03.2008r.	9. MOPS-8130/16/08r. z 09.01.2008r.
3. MOPS-8130/1/08 z 07.01.2008r.	10. MOPS-8130/16a/08 z 04.04.2008r.
4. MOPS-8130/1/08 z 07.01.2008r.	11. MOPS-8130/17/08 z 09.01.2008r.
5. MOPS-8130/4/08 z 07.01.2008r.	12. MOPS-8130/18/08 z 09.01.2008r.
6. MOPS-8130/4a/08 z 21.01.2008r.	13. MOPS-8130/18a/08 z 25.09.2008r.
7. MOPS-8130/14/08 z 09.01.2008r.	14. MOPS-8130/29/08 z 11.01.2008r.

Decyzje podejmowane są zgodnie z terminem określonym w kpa, niezwłocznie – nie później niż w terminie miesiąca od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa tj. oznaczenie organu który ją wydał, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w jednym przypadku pomimo, że Ośrodek, na wniosek świadczeniobiorcy, zaprzestał udzielania pomocy w formie usług opiekuńczych nie zmieniono decyzji ustalającej uprawnienia do ww świadczenia- **poz. 4.**
- wydana decyzja ustalająca uprawnienia do świadczeń w formie usług opiekuńczych nie posiada potwierdzenia odebrania jej przez stronę- **poz. 6,10.**
- decyzję wydano bez przeprowadzenia wywiadu środowiskowego wbrew art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej- **poz. 6, 10,13,15**
- pokwitowanie odbioru decyzji nie zawiera daty dokonania czynności – **poz. 7, 8, 9,11,**
- w jednym przypadku Ośrodek nie wypowiedział się co do wniosku świadczeniobiorcy o zwolnienie z opłat za świadczone usługi - **poz.15.**

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych

Na terenie miasta Grajewo funkcjonują:

- świetlica socjoterapeutyczna przy Klubie Zdrowie i Trzeźwość finansowana ze środków przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w której uczestniczy ok. 35 dzieci gminy,
- świetlica kuratorska prowadzona przez Kuratorów Sądowych w której uczestniczą dzieci będące w konflikcie z prawem i mające nadzór kuratora,
- Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi przy ul. Konstytucji 3 Maja 2b w Grajewie,- 31 miejsc,
- Dom Dziennego Pobytu – „Klub Seniora”, ul. Konstytucji 3 Maja 2b w Grajewie, w którym uczestniczą emeryci i renciści, skierowani decyzją przez MOPS w Grajewie. W imprezach

okolicznościowych (karnawał, wigilia, wycieczki, dzień seniora itp.) uczestniczą seniorzy z m. Grajewo. Klub Seniora jest finansowany ze środków własnych miasta.

13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

System profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną miasta Grajewo został przyjęty Uchwałą Nr XI/60/07 z dnia 30 lipca 2007r. Rady Miasta Grajewo.

Określono następujące priorytety systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną:

1. Eliminowanie czynników sprzyjających wykluczeniu społecznemu rodzin.
2. Rozwój programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży.
3. Tworzenie infrastruktury instytucjonalno-organizacyjnej i finansowej wspomagającej programy integracji międzypokoleniowej, włączenie w życie społeczności dzieci i młodzież niepełnosprawną oraz ludzi młodych deficytami edukacyjno – wychowawczymi i nieprzystosowanych społecznie.
4. Tworzenie zintegrowanych programów służących przeciwdziałaniu przemocy, deprawacji, wykołajeniu i przestępczości młodego pokolenia.

W ramach poszczególnych priorytetów określono cele operacyjne, tj.:

I. Funkcjonowanie rodziny

Cele: - wzmocnienie potencjału rozwojowego rodziny.

- wspieranie rodziców w funkcjach opiekuńczo- wychowawczych.

II Położenie materialne rodziny

Cele: - Poprawa standardu i jakości życia rodzin umożliwiających realizowanie funkcji i zadań służących rozwojowi oraz osiaganiu samodzielności, zaradności, niezależności i odpowiedzialności jej członków,

- Wspieranie rodzin zagrożonych ubóstwem

III. Edukacja

Cele: - Wzbogacenie standardowej oferty dydaktycznej,

- promocja i wspieranie uczniów uzdolnionych

IV. Wychowanie

Cele: - Wsparcie systemu norm i wartości społecznych gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowania,

- Kompensacja deficytów wychowawczych,

- Ochrona dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i społecznym wykluczeniem,

V. Sport, rekreacja i wypoczynek

Cele: - Rozbudowa warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej młodego pokolenia oraz uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo- rekreacyjnych,

- Promocja form spędzania czasu wolnego przez młodzież, sprzyjających rozwojowi zainteresowań i przeciwdziałaniu nudzie,

VI. Zdrowie i sprawność

Cele: - Kompensowanie deficytów zdrowotnych oraz świadczeń i usług z zakresu promocji zdrowia i zadań ze sfery zdrowia publicznego (poza pakietem ubezpieczenia zdrowotnego),

- Uzupełnienie opieki zdrowotnej nad dzieckiem niepełnosprawnym

VII. Bezpieczeństwo

Cele: - Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i społecznej pewności siebie dzieci i młodzieży,

- Profilaktyka i zmniejszenie rozmiarów uzależnień,

- Przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i młodzieży,

- Profilaktyka przestępczości dziecięcej i młodzieżowej

Program nie został poprzedzony diagnozą środowiska lokalnego w zakresie potrzeb, możliwości i zagrożeń dotyczących rodziny. Tylko przy zadaniu – Funkcjonowanie rodziny wskazano realizatorów zadania.

Nie opracowano harmonogramu poszczególnych zadań oraz nie oszacowano środków finansowych na realizację poszczególnych zadań.

[Akta kontroli Nr 10]

14) dożywianie dzieci

Ośrodek w Grajewie pomoc w zakresie dożywiania dzieci realizuje w oparciu o ustawę z dnia 29.12.2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania (Dz. U. Nr 267 z 2005 r., poz.2259, ze zm.) oraz wydane na jej podstawie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 07.02.2006r. w sprawie realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 25 z 2006 r., poz.186).

W grudniu 2007r. z pomocy w tej formie skorzystało 488 dzieci, zaś w okresie od stycznia do końca listopada 2008r. 606 dzieci, w tym 31 w przedszkolach. Świadczenia wynikające z w/w ustawy przyznawane są w formie obiadów.

Na terenie miasta Grajewo w grudniu 2007r. objęto dożywianiem 488 dzieci tamtejszych przedszkoli i szkół, zaś w 2008r. (I – XI) dożywiano dzieci i młodzież niżej wymienionych przedszkoli i szkół:

- Zespół Szkół Nr 1 (liceum) – 9,
- Zespół Szkół Miejskich Nr 1- 223
- Szkoła Podstawowa Nr 2 - 186
- Szkoła Podstawowa Nr 4 – 135

- Zespół Szkół Specjalnych – 22

- Przedszkola - 31

W okresie objętym kontrolą z w/w pomocy korzystały wyłącznie dzieci z rodzin w których kryterium dochodowe nie przekraczało 150% kryterium dochodowego dla rodziny.

Udzielenie pomocy poprzedzał wywiad środowiskowy, w wyniku którego ustalono dochód zgodnie z kryterium dochodowym wynikającym z ustawy, a także potwierdzono przyczynę udzielenia pomocy w tej formie.

W aktach spraw znajdują się wszelkie niezbędne dokumenty, w szczególności zaświadczenia i oświadczenia o dochodach poszczególnych członków rodziny, z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosków.

Dokonano kontroli niżej wymienionych decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS-8130/295/07 z 28.08.2007r.	8. MOPS-8130/468/08 z 10.09.2008r.
2. MOPS-8130/179/07 z 06.08.2007r.	9. MOPS-8130/377/08 z 02.09.2008r.
3. MOPS-8130/523/08 z 17.09.2008r.	10. MOPS-8130/576/08 z 13.10.2008r.
4. MOPS-8130/613/08 z 14.11.2008r.	11. MOPS-8130/433/08 z 08.09.2008r.
5. MOPS-8130/446/08 z 09.09.2008r.	12. MOPS-8130/505/08 z 15.09.2008r.
6. MOPS-8130/417/08 z 08.09.2008r.	13. MOPS-8130/480/08 z 11.09.2008r.
7. MOPS-8130/307/07 z 29.08.2007r.	14. MOPS-8130/410/08 z 05.09.2008r.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w jednym przypadku pokwitowanie odbioru decyzji nie zawiera daty dokonania czynności -
poz. nr 4

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,

W okresie objętym kontrolą nie udzielno świadczenia w formie sprawienia pogrzebu.

16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

W okresie objętym kontrolą skierowano 1 osobę do domu pomocy społecznej. Mężczyzna 55 lat, wdowiec, chory na SM, porusza się na wózku, całkowicie niezdolny do pracy i samodzielnej egzystencji. Podanie z prośbą o umieszczenie 08.01.2008 r., decyzję o skierowaniu wydano 14.01.2008 r., Zainteresowany ponosi odpłatność w wysokości 70 % swojego dochodu tj. 525,30 zł (dochód renta inwalidzka 750,45 zł) Pozostałą odpłatność tj.

1.156,70zł do pełnego kosztu utrzymania w Domu ponosi Miasto Grajewo, z czego dobrowolnie kwotę 300 zł ponosi pracujący syn.

16a) pomoc osobom opuszczającym zakłady karne

W okresie objętym kontrolą udzielono pomocy osobom zwalnianym z zakładu karnego: w grudniu 2007r. 1 osobie, w okresie styczeń-listopad 2008r. - 5 osobom.

Dokonano kontroli akt, w tym n. wym. decyzji administracyjnych:

1. MOPS-8130/1084/07 z 19.12.2007r.
2. MOPS-8130/730/07 z 17.12.2007r.
3. MOPS-8130/227/08 z 21.01.2008r.
4. MOPS-8130/464/08 z 04.07.2008r.
5. MOPS-8130/381/08 z 08.02.2008r.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu informatycznego

Ośrodek sporządza wymagane sprawozdania i przesyła je Wojewodzie Podlaskiemu również w formie elektronicznej przy pomocy modułu gSAC.

W Statystycznej Aplikacji Centralnej (w okresie objętym kontrolą) MOPS w Grajewie umieścił następujące sprawozdania i meldunki:

Raport z listy: Lista sprawozdań (SS0010)

Symbol formularza	Wersja formularza	Nadawca (Nazwa)	Początek okresu spraw.	Koniec okresu spraw.	Status sprawozdania
DOŻYWIANIE	1.2b	MOPS Grajewo	2007-01-01	2007-12-31	zatwierdzone
DOŻYWIANIE	1.2b	MOPS Grajewo	2008-01-01	2008-03-31	zatwierdzone
DOŻYWIANIE	1.2b	MOPS Grajewo	2008-01-01	2008-06-30	zatwierdzone
DOŻYWIANIE	1.2b	MOPS Grajewo	2008-01-01	2008-09-30	zatwierdzone
DPS-P	1.3	MOPS Grajewo	2008-01-01	2008-06-30	zatwierdzone
DPS-R	1.2b	MOPS Grajewo	2007-01-01	2007-12-31	zatwierdzone

MK1/MK2	1.3	MOPS Grajewo	2008-01-01	2008-03-31	zatwierdzone
MK1/MK2	1.3	MOPS Grajewo	2008-01-01	2008-09-30	zatwierdzone
MPiPS-03-P	1.3	MOPS Grajewo	2008-01-01	2008-06-30	zatwierdzone
MPiPS-03-R	1.2a	MOPS Grajewo	2007-01-01	2007-12-31	zatwierdzone
PRZEMOC	1.2a	MOPS Grajewo	2007-01-01	2007-12-31	zatwierdzone
SKL-EMRENT	1.2	MOPS Grajewo	2007-01-01	2007-12-31	zatwierdzone
SKL-EMRENT	1.2	MOPS Grajewo	2008-01-01	2008-06-30	zatwierdzone
SKL-ZDR	1.2	MOPS Grajewo	2007-01-01	2007-12-31	zatwierdzone
SKL-ZDR	1.2	MOPS Grajewo	2008-01-01	2008-06-30	zatwierdzone

W aplikacji SAC znajduje się również komplet Zbiorów Centralnych wymaganych w okresie objętym kontrolą:

Raport z listy: Lista zbiorów centralnych (ZC0010)

Rok	Kwartał	Nadawca (Nazwa)	Data utworzenia	Nr wykonania	Status
2007	1	MOPS Grajewo	2007-12-28	2	Zatwierdzony
2007	2	MOPS Grajewo	2007-12-10	2	Zatwierdzony
2007	4	MOPS Grajewo	2008-01-22	1	Zatwierdzony
2008	1	MOPS Grajewo	2008-04-14	1	Zatwierdzony
2008	2	MOPS Grajewo	2008-07-10	1	Zatwierdzony
2008	3	MOPS Grajewo	2008-10-14	1	Zatwierdzony

18) utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników.

Rady Miasta Grajewo Uchwałą Nr V/22/07 z dnia 9 lutego 2007. zatwierdziła budżet gminy na 2007r. W dziale 852 – pomoc społeczna - rozdziale 85219 - na utrzymanie Ośrodka w 2007r. zaplanowano 1 351.359 zł, w tym 461.000 zł dotacji celowej z budżetu państwa.

§ 3020	- wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	8 154 zł
§ 4010	- wynagrodzenia osobowe pracowników	932 972 zł

§ 4040	- dodatkowe wynagrodzenie roczne	74 111 zł
§ 4110	- składki na ubezpieczenie społeczne	175 487 zł
§ 4120	- składki na fundusz pracy	24 249 zł
§ 4140	- wpłaty na PFRON	12 790 zł
§ 4210	- zakup materiałów i wyposażenia	13 800 zł
§ 4260	- zakup energii	17 200 zł
§ 4270	- zakup usług remontowych	10 000zł
§ 4300	- zakup usług pozostałych	23 420 zł
§ 4280	- zakup usług zdrowotnych	1 300zł
§ 4370	- opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	8 000zł
§ 4400	- opłaty czynszowe za pomieszczenia biurowe	12 371zł
§ 4410	- podróże służbowe krajowe	1 000 zł
§ 4430	- różne opłaty i składki	500zł
§ 4440	- odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	32 331zł
§ 4480	- podatek od nieruchomości	774 zł
§ 4740	- zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	600zł
§ 4750	- zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	2 300zł

Rady Miasta Grajewo Uchwałą Nr XVIII/96/08 z dnia 30.01.2008r. zatwierdziła budżet miasta na 2008r. W dziale 852 – pomoc społeczna - rozdziale 85219 - na utrzymanie Ośrodka w 2008r. zaplanowano kwotę 1 482.459 zł, dotacja celowa z budżetu państwa - 1 118.000 zł.

§ 3020	- wydatki osobowe niezaliczane do wynagrodzeń	8 154 zł
§ 4010	- wynagrodzenia osobowe pracowników	1 066 246 zł
§ 4040	- dodatkowe wynagrodzenie roczne	77 489 zł
§ 4110	- składki na ubezpieczenie społeczne	171 644 zł
§ 4120	- składki na fundusz pracy	27 236 zł
§ 4140	- wpłaty na PFRON	17 750 zł
§ 4210	- zakup materiałów i wyposażenia	21 150 zł
§ 4260	- zakup energii	21 350 zł
§ 4270	-zakup usług remontowych	1 300 zł
§ 4280	- zakup usług zdrowotnych	1 300 zł
§ 4300	- zakup usług pozostałych	15 300 zł
§ 4370	- opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	8 000zł
§ 4410	- podróże służbowe krajowe	1 500 zł
§ 4430	- różne opłaty i składki	850 zł
§ 4440	- odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	33 473 zł

§ 4480	- podatek od nieruchomości	1 217 zł
§ 4700	- szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	2 000 zł
§ 4740	- zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	600zł
§ 4750	- zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	5 900 zł

[Akta kontroli Nr 12 i 13]

V. Realizacja zadań własnych gminy - art. 17 ust. 2 ustawy.

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie przyznał specjalne zasiłki celowe.

- 1) w grudniu 2007r. - 3 rodzinom (najniższa kwota zasiłku - 100, najwyższa kwota zasiłku – 144,57zł)
- 2) w okresie 01.01.2008 r. do 31.11.2008 r. – 24 rodzinom (najniższa kwota zasiłku – 30zł, najwyższa kwota zasiłku – 300zł).

Główną przyczyną ich przyznania była niepełnosprawność osób z nich korzystających, z przeznaczeniem na zakup leków.

Dokonano kontroli niżej wymienionych decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS-8130/1075/07 z 14.12.2007r.	8. MOPS-8130/445/08 z 19.05.2008r.
2. MOPS-8130/1076/07 z 17.12.2007r.	9. MOPS-8130/394/08 z 20.02.2008r.
3. MOPS-8130/1080/07 z 18.12.2007r.	10. MOPS-8130/413/08 z 14.03.2008r.
4. MOPS.8130/466/08 z 17.07.2008r.	11. MOPS-8130/471/08 z 22.08.2008r.
5. MOPS.8130/394/08 z 20.02.2008r.	12. MOPS-8130/478/08 z 05.09.2008r.
6. MOPS.8130/414/08 z 14.03.2008r.	13. MOPS-8130/495/08 z 03.10.2008r.
7. MOPS.8130/478/08 z 05.09.2008	

Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzone są w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 67, ze zm.). Sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa wnioskodawcy ustalana jest w szczególności na podstawie:

- orzeczenia lekarza orzecznika o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym,
- orzeczenia o niepełnosprawności dziecka,
- dowodu otrzymania renty,

- zaświadczenia urzędu gminy o powierzchni gospodarstwa rolnego w hektarach przeliczeniowych (nie figurowaniu w rejestrach wymiarowych zobowiązania pieniężnego za gospodarstwo rolne),
 - zaświadczenia o pozostawaniu w ewidencji bezrobotnych lub poszukujących pracy,
 - zaświadczeń lub decyzji organów przyznających świadczenia pieniężne,
- oraz oświadczenia o stanie majątkowym, stanowiącym załącznik Nr 3 do ww. rozporządzenia.

Decyzje podjęto zgodnie z terminem określonym w kpa, niezwłocznie (do 14 dni w obu przypadkach) od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa tj. oznaczenie organu, który ją wydał, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w jednym przypadku na wydanej decyzji nie było pokwitowania odbioru decyzji – **poz. 3**
- w jednym przypadku błędnie skonstruowano podstawę prawną decyzji, powołując się na art.39 ust. 2 w sytuacji przyznania specjalnego zasiłku celowego (art. 41 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej) – **poz. 6**

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie

Pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie nie jest realizowana, ponieważ nie zgłaszano takich potrzeb.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających pomocy

Na terenie Miasta Grajewo funkcjonuje dom dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie prowadzony przez powiat grajewski. W sytuacji wymagającej skierowania osoby do domu pomocy społecznej gmina współpracuje z powiatem oraz w/w Domem oraz innymi domami o zasięgu powiatowym.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych

Gmina miejska Grajewo opracowała programy osłonowe wynikające z rozeznania potrzeb miasta:

- Program Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych w mieście Grajewo,
- Gminny System Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną dla miasta Grajewo.

W ramach pierwszego programu od ponad 10 lat działa w mieście „Klub Zdrowie i Trzeźwość”, który jest w strukturach MOPS, a którego działalność ma na celu:

- trzeźwość swoich członków i ich rodzin oraz szerzenie trzeźwego stylu życia w społeczeństwie,
- prowadzenie działań w zakresie poprawienia funkcjonowania rodziny, w której występuje problem alkoholizmu,
- prowadzenie akcji profilaktycznych w szkołach i wśród młodzieży z rodzin alkoholowych,
- stworzenie bezpiecznego miejsca dla ludzi nie mogących odnaleźć się w środowisku i pomoc w zintegrowaniu się z otoczeniem,

Wspieranie ofiar przemocy w załatwianiu spraw z policją i sądem, kontaktowanie z profesjonalistami.

Ponadto przy Klubie działa świetlica socjoterapeutyczna dla dzieci z problemami alkoholowymi w domu.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

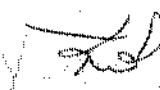
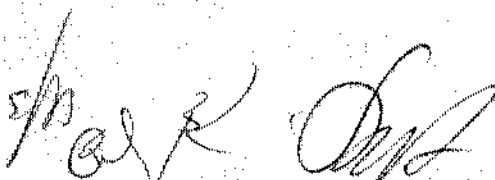
5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie pomocy osobom w uzyskaniu statusu osoby bezrobotnej i nabycia prawa do ubezpieczenia zdrowotnego, skierowania bezrobotnych na staż lub przygotowanie zawodowe ze szczególnym zwróceniem uwagi na ludzi młodych, nieposiadających zawodu.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

VI. Realizacja zadań z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie przyznał zasiłki stałe (głównie z powodu niepełnosprawności):

- 1) w grudniu 2007 r. – 60 osobom, w wysokości do 444zł,
- 2) w okresie 01.01.2008 r. do 31.11.2008 r. – 77 osobom, w wysokości do 444 zł.

W aktach spraw znajdują się:

- 1) orzeczenie o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
- 2) decyzja odmowna ZUS w przedmiocie renty inwalidzkiej,
- 3) inne dokumenty, na podstawie których ustalono dochód rodziny: odcinek z ZUS w sprawie wysokości renty lub emerytury, decyzje o przyznaniu świadczeń rodzinnych.

Dokonano kontroli niżej wymienionych decyzji rozstrzygających postępowania administracyjne:

1. MOPS-8122/590/08 z 22.08.2008r.	15. MOPS-8122/765/07 z 17.09.2007r.
2. MOPS-8122/430/08 z 28.05.2008r.	16. MOPS-8122/15/07 z 09.01.2007r.
3. MOPS-8122/557/04 z 14.05.2004r.	17. MOPS-8122/15a/07 z 07.05.2007r.
4. MOPS-8122/557a/04 z 12.11.2004r.	18. MOPS-8122/15b/07 z 12.07.2007r.
5. MOPS-8122/557b/05 z 09.05.2005r.	19. MOPS-8122/15c/08 z 07.01.2008r.
6. MOPS-8122/1051/05 z 17.11.2005r.	20. MOPS-8122/876/08 z 29.12.2008r.
7. MOPS-8122/1051a/06z10.05.2006r.	21. MOPS-8122/398/08 z 09.04.2008r.
8. MOPS-8122/1051b/06z18.08.2006r.	22. MOPS-8122/398a/08 z 10.10.2008r.
9. MOPS-8122/1052d/07z08.01.2007r.	23. MOPS-8122/476/08 z 13.08.2008r.
10. MOPS-8122/1052e/07 07.02.2007r.	24. MOPS-8122/124/08 z 18.01.2008r.
11. MOPS-8122/1052f/07z02.08.2007r.	25. MOPS.8122/495/06 z 10.05.2004r.
12. MOPS-8122/1052g/08z11.03.2008r.	26. MOPS.8122/495a/06 z 05.10.2006r.
13. MOPS-8122/712/08 z 29.09.2008r.	27. MOPS-8122/414/08 z 28.04.2008r.
14. MOPS-8122/1238/06 z 31.10.2006r.	28. MOPS.8122/460/07 z 21.05.2007r.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w trzech przypadkach przedmiotem zmiany decyzji była ostatnia decyzja zmieniająca, zamiast pierwsza decyzja ustalająca uprawnienie do zasiłku stałego - **poz. 10, 11,12,**
- w dwóch przypadkach pokwitowanie odbioru decyzji nie zawiera daty dokonania czynności - **poz. 21, 24,**

2) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

W kontrolowanym okresie opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne: grudzień 2007 – 54 osobom, styczeń – listopad 2008 – 60 osobom określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ za osoby, które ośrodek pomocy społecznej zgłasza do ubezpieczenia. Na wniosek zainteresowanych wydawany jest druk RMUA – jako potwierdzenie. Ośrodek nie realizuje zadań wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027).

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

3) organizowanie i świadczenie usług specjalistycznych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie realizował zadanie za pośrednictwem Podlaskiego Zarządu Okręgowego Polskiego Czerwonego Krzyża w Białymstoku, na podstawie zawartych umów nr:

1. G/S z 29.12.2006r.(oraz aneks nr 1 z 29.12.2006r.) w okresie 01.01.- 31.12.2007r. na kwotę 147.760 zł,
2. S z 19.12.2007r. (oraz aneks nr 1 z 19.12.2007r.), w okresie 01.01.-31.12.2008r. na kwotę 134.112 zł.

Opiekunki zatrudnione w ww. PCK, które świadczyły usługi posiadają odpowiednie przygotowanie zawodowe. W grudniu 2007r. objęto tą formą pomocy 18 osób, natomiast w roku 2008 - 20 osób. W 2007r. usługi świadczyło 6 opiekunek, a w 2008 do końca września 6, a w ostatnim kwartale 7. Od 1 stycznia 2009r. 4 opiekunki z PCK świadczące usługi specjalistyczne zostały zatrudnione w MOPS Grajewo.

Usługi przyznawano na podstawie ustawy o pomocy społecznej i rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1589, ze zm.). Stwierdzono, że wywiady środowiskowe przeprowadzone są w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.).

Sytuacja osobista, rodzinna, dochodowa i majątkowa wnioskodawcy ustalana jest w szczególności na podstawie:

- zaświadczenie lekarza psychiatry z Poradni zdrowia Psychicznego Szpitala Ogólnego w Grajewie, ze względu na stan zdrowia,
- karty informacyjnej z pobytu w szpitalu lub innej placówce,
- zaświadczenia o wysokości wynagrodzenia,
- dowodu otrzymania renty, emerytury,
- zaświadczenia o pozostawaniu w ewidencji bezrobotnych lub poszukujących prac
- zaświadczeń lub decyzji organów przyznających świadczenia pieniężne,

Decyzje podjęto zgodnie z terminem określonym w art. 35 kpa, niezwłocznie, od dnia złożenia wniosku. Wydane decyzje administracyjne zawierają wszelkie niezbędne elementy określone w art. 107 § 1 kpa tj. oznaczenie organu, który ją wydał, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji.

W trakcie kontroli sprawdzono akta osób korzystających z usług, w tym n. wym. decyzje administracyjne:

1. MOPS/8130/1/08 z 07.01.2008r.	5. MOPS/8130/4a/08 z 21.01.2008r
2. MOPS/8130/2/08 z 07.01.2008r.	6. MOPS/8130/4b/08 z 31.03.2008r
3. MOPS/8130/3/08 z 07.01.2008r.	7. MOPS/8130/5/08 z 09.01.2008r.
4. MOPS/8130/4/08 z 07.01.2008r.	8. MOPS/8130/6/08 z 09.01.2008r.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w siedmiu przypadkach pokwitowanie odbioru decyzji poprzez podpis strony pod decyzją nie zawiera daty dokonania czynności - **poz. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8**
- w jednym przypadku wywiad środowiskowy znajdujący się w aktach sprawy, na podstawie którego ustalono uprawnienia do świadczeń w formie usług opiekuńczych, w sposób znikomy opisuje sytuację strony oraz powód udzielania wnioskowanej pomocy - **poz. 1**
- w jednym przypadku nie zmieniono decyzji przyznającej usługi opiekuńcze w zakresie uprawnień do świadczeń pomimo, że strona od 24.01.2008r. przebywa w domu pomocy społecznej i nie korzysta z tej formy pomocy - **poz. 3**
- w jednym przypadku decyzją przyznano stronie pomoc w formie usług opiekuńczych 2 godziny dziennie pomimo, że strona wnioskowała o 4, przy czym nie uzasadniono przyczyn przyznania pomocy w mniejszym zakresie. Ośrodek rozpatrzył odwołanie od tej decyzji pod zarzutem przyznania niewystarczającej ilości godzin opieki, przyznając 3 godziny usług tym samym naruszając art. 132 §1 kpa (nie spełniono w całości żądania strony). Decyzja została podjęta bez wcześniejszego przeprowadzenia wywiadu środowiskowego, wymaganego art. 106

ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Przed wydaniem decyzji nie umożliwiono stronie wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów (art. 10 kpa) – **poz. 4, 5**

- zastosowano błędne kryterium dochodowe (2x 351 zł zamiast 2x 477 zł) - wbrew zapisom § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych- Dz. U. Nr 189, poz. 1598, ze zm.) - **poz. 6, 8**

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

4) przyznanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,

W kontrolowanym okresie nie były przyznawane i wypłacane zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną, gdyż nie występowała taka potrzeba.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

5) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Miasto Grajewo od 1997r. prowadzi środowiskowy dom samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Placówka dysponuje 31 miejscami. ŚDS funkcjonuje w strukturach organizacyjnych MOPS. Placówka przeznaczona jest dla osób dorosłych z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie, mających trudności w życiu codziennym, tj. wymagających wsparcia niezbędnego do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Celem działalności domu jest poprawa jakości życia podopiecznych w ich własnym środowisku oraz szeroko rozumiana readaptacja społeczna.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

6) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparci

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie realizuje rządowy program pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. Nr 267, poz. 2259, ze zm.) mający na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych.

Na mocy Porozumienia 28/07 z dnia 23 lutego 2007r. w sprawie dofinansowania zadania własnego gminy w ramach programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” gmina

uzyskała dotację celową z budżetu państwa w kwocie 375.593 zł (w tym na utworzenie nowych i/lub na doposażenie istniejącego punktu przygotowywania lub wydawania posiłków w kwocie 51.743 zł). Gmina zobowiązała się przeznaczyć środki własne w wysokości 98.858 zł, co stanowi 20,97 % kosztów realizacji zadania. W 2008r. na mocy Porozumienia 28/08 z dnia 29 lutego 2008r. gmina uzyskała dotację celową z budżetu państwa w kwocie 365.642 zł (w tym: 65.458 zł na utworzenie lub doposażenie istniejących punktów przygotowywania i/lub wydawania posiłków) i zobowiązała się przeznaczyć środki własne w wysokości 107.786 zł, co stanowi 20 % kosztów realizacji Programu.

Pomoc w zakresie dożywiania była udzielana wszystkim osobom potrzebującym spełniającym kryteria określone w ustawie, zarówno w formie przyznania posiłków, jak również zasiłków celowych na zakup żywności.

Grudzień 2007 – dożywianiem objęto 488 dzieci oraz 27 osób starszych i chorych, udzielono również zasiłków celowych na żywność 1102 osobom oraz pomocy w naturze (art. żywnościowe) 126 osobom.

Styczeń – listopad 2008r. – dożywianiem objęto 606 dzieci oraz 47 osób dorosłych i chorych, udzielono zasiłków na żywność 1.068 osobom oraz pomocy w formie art. żywnościowych 122 osobom.

W „Klubie Seniora” wydawane są obiady dla osób starszych i niepełnosprawnych 144 osobom, w tym 48 z programu.

Ponadto w 2008r. doposażono w niezbędny sprzęt stołówki szkolne w Szkołach Podstawowych Nr 1, 2 i 4.

Udzielenie pomocy poprzedzał wywiad środowiskowy, w wyniku którego ustalano dochód zgodnie z kryterium dochodowym wynikającym z ustawy, a także potwierdzono przyczynę udzielania pomocy w tej formie.

W ramach współpracy ze szkołami Ośrodek uzyskiwał informacje o dzieciach potrzebujących pomocy w formie gorącego posiłku lub posiłku.

W trakcie kontroli ustalono, że Rada Miasta Grajewo podjęła uchwałę Nr XXXVIII/229/06 z dnia 16 marca 2006r. w sprawie zasad zwrotu na świadczenia z pomocy społecznej, w tym na podstawie art. 6 ust. 2 w/w ustawy o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Dokonano kontroli akt, w tym niżej wymienionych decyzji:

1. MOPS-8130/653/08 z 03.12.2008r.	6. MOPS-8130/629/08 z 02.12.2008r.
2. MOPS-8130/663/08 z 04.12.2008r.	7. MOPS-8130/626/08 z 02.12.2008r.
3. MOPS-8130/610/08 z 05.11.2008r.	8. MOPS-8130/273/08 z 17.03.2008r.
4. MOPS-8130/770/07 z 18.12.2007r.	9. MOPS-8130/703/08 z 08.12.2008r.
5. MOPS-8130/170/08 z 11.03.2008r.	10. MOPS-8130/629/07 z 12.12.2007r.

11. MOPS-8130/131/08 z 11.03.2008r.	22. MOPS.8130/1001/08 z 22.12.2008r.
12. MOPS-8130/621/07 z 12.12.2007r.	23. MOPS.8130/980/08 z 18.12.2008r.
13. MOPS-8130/139/08 z 11.03.2008r.	24. MOPS.8130/752/07 z 17.12.2008r.
14. MOPS 8130/161/08 z 11.03.2008r.	25. MOPS.8130/922/08 z 16.12.2008r.
15. MOPS-8130/735/08 z 09.12.2008r.	26. MOPS.8130/676/07 z 13.12.2007r.
16. MOPS-8130/1084/07 z 19.12.2007r.	27. MOPS.8130/688/07 z 14.12.2007r.
17. MOPS-8130/730/07 z 17.12.2007r.	28. MOPS.8130/261/08 z 14.03.2008r.
18. MOPS-8130/227/08 z 21.01.2008r.	29. MOPS.8130/274/08 z 17.03.2008
19. MOPS-8130/464/08 z 04.07.2008r.	30. MOPS.8130/725/07 z 17.12.2007
20. MOPS-8130/381/08 z 08.02.2008r.	31. MOPS.8130/901/08 z 15.12.2008
21. MOPS 8130/908/08 z 16.12.2008r.	

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w trzech przypadkach pokwitowanie odbioru decyzji poprzez podpis strony pod decyzją nie zawiera daty dokonania czynności - **poz. 22, 24, 31,**
- w jednym przypadku w aktach sprawy brakuje zaświadczenia urzędu gminy o powierzchni gospodarstwa rolnego w hektarach przeliczeniowych (§ 7 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 19.04.2005r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. Nr 77, poz. 672, ze zm.) - **poz. 26**

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a

Nie udzielono pomocy cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy o pomocy społecznej, ponieważ nie zgłaszano takich potrzeb.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

VII. Realizacja wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 ze zm.)

1) koordynacja realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych

W ramach strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych w Grajewie funkcjonuje Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi na 31

miejsce. Celem działalności domu jest poprawa jakości życia podopiecznych w ich własnym środowisku poprzez prowadzenie rehabilitacji psychospołecznej.

W strukturach MOPS funkcjonuje Dom Dziennego Pobytu – „Klub Seniora”. Uczęszczają do niego osoby starsze – emeryci i renciści. Wielu z pośród tych ludzi to osoby samotne i wyizolowane ze społeczeństwa. Klub współpracuje z Klubem Seniora z Łomży, spotykając się na wspólnych ogniskach, zabawach. Oprócz pomocy, jaką seniorzy uzyskują w postaci obiadów, organizowane są zajęcia kulturalno – rozrywkowe.

Dla osób obłożnie chorych obiady donoszą opiekunki domowe. Z posiłków w Klubie, szczególnie w okresie zimowym, mogą skorzystać osoby, które nie mają warunków do ich przygotowania.

W mieście zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi realizuje m.in. Klub „Zdrowie i Trzeźwość”, w ramach którego działa świetlica socjoterapeutyczna oraz na bazie tego Klubu prowadzi działalność „Świetlica Kuratorska”. Do Klubu uczęszcza 70 osób z różnych warstw społecznych. W 2008 r. 11 osób podjęło dobrowolną terapię od alkoholu w ośrodkach w Łomży i Suwałkach. Codziennie do Klubu przychodzi średnio 9-11 osób mających problem z alkoholem i życiem codziennym. Są to członkowie Klubu, ich rodziny oraz osoby przychodzące pierwszy raz do Klubu po radę i pomoc. W każdą środę w godzinach 15.00 – 20.00 czynny jest Punkt konsultacyjny, który prowadzi terapeuta uzależnień. W 2008r. w zajęciach w Klubie i Punkcie Konsultacyjnym udział wzięło 377 osób.

Działająca przy Klubie świetlica socjoterapeutyczna obejmuje swoją pomocą 35 dzieci pochodzące z rodzin borykających się z różnymi problemami. Zajęcia socjoterapeutyczne w świetlicy mają na celu wzmocnienie dzieci i młodzieży w rozwoju osobowości oraz pomoc w ich rozwoju osobistym i społecznym, a wspólne wyjazdy na wycieczki, obozy i kolonie uczą dzieci życia w społeczeństwie.

W 2008r. dzieci ze świetlicy wyjechały na wycieczkę do Warszawy (40 osób), a w okresie wakacji z pobytu w świetlicy w formie półkolonii skorzystało około 60 dzieci zarówno ze świetlicy socjoterapeutycznej jak i kuratorskiej, w okresie ferii zimowych ponad 75 dzieci również z obydwu świetlic.

Ośrodek wspiera finansowo rodziny, z których dzieci zajmują się uprawianiem sportu, poprzez opłacanie obozów sportowych, jak również zakupy odzieży sportowej oraz rodziny, które wysyłają dzieci na zajęcia w „zielonej szkole”.

W 2009r. Ośrodek przystąpił do realizacji projektu, który ma na celu zaktywizowanie 60 osób niepracujących w wieku aktywności zawodowej, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na terenie miasta Grajewo, poprzez zastosowanie aktywnej integracji i pracy socjalnej.

[Akta kontroli Nr 11]

2) wytaczanie powództw o roszczenia alimentacyjne przez Kierownika ośrodka pomocy społecznej na rzecz obywateli

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Grajewie nie wytaczał powództwa o zasądzenie alimentów na rzecz mieszkańca gminy. Wcześniej były takie przypadki, w sytuacjach, gdzie dzieci nie interesowały się losem rodziców pozostających z różnych powodów bez środków do życia.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

3) kierowanie przez ośrodek pomocy społecznej wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Grajewie w okresie objętym kontrolą nie kierował wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami. Pracownicy Ośrodka pomagają osobom występującym o ustalenie stopnia niepełnosprawności w skompletowaniu niezbędnych dokumentów i w wypełnieniu wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

4) składanie radzie gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Dyrektor MOPS w Grajewie przedstawiła Radzie Miasta „Informację o działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2007r.”. Sprawozdanie zawiera w szczególności określenie, w jaki sposób wydatkowano środki przeznaczone na pomoc społeczną, a także główne cele pomocy społecznej oraz jak przedstawiała się realizacja zadań, które realizuje Ośrodek.

Dyrektor Ośrodka w sprawozdaniu nie przedstawiła wykazu potrzeb z zakresu pomocy społecznej.

[Załącznik Nr 1 do protokołu]

[Akta kontroli Nr 12]

VIII. Realizacja zadań wynikających z Koncepcji wykorzystania, utrzymania i rozwoju Systemu Informatycznego w Jednostkach Organizacyjnych Pomocy Społecznej (aplikacje Pomoc Społeczna) dotyczy okresu 2006-2008, w zakresie wdrożenia, utrzymania i eksploatacji systemu informatycznego do obsługi zadań pomocy społecznej

1) ogólny opis systemu informatycznego

Administratorem systemu informatycznego w MOPS w Grajewie jest Pani Teresa Kalinowska - Kakarako dyrektor Ośrodka. W MOPS w Grajewie zainstalowane są 23 zestawy komputerowe. Do obsługi zadań z zakresu pomocy społecznej wykorzystywane są 16 zestawów komputerowych, posiadających wystarczającą konfigurację do wypełniania zadań w zakresie poprawnej ewidencji danych i sporządzania sprawozdań z zakresu pomocy społecznej.

Na komputerach zainstalowano: system operacyjny Microsoft, Windows XP - 20 stanowisk, Microsoft, Windows XP 98 - 3 stanowiska. W posiadaniu Ośrodka znajdują się również 2 komputery przenośne, na których zainstalowany jest system operacyjny Microsoft Windows Vista. Na komputerach zainstalowano oprogramowanie biurowe Microsoft Office lub OpenOffice.

W zakresie ochrony antywirusowej zastosowany jest program antywirusowy firmy Grisoft S.R.O, AVG Network Edition. Licencja ważna do 24.12.2009r.

Ośrodek posiada łącze internetowe DSL 2000 - adres poczty elektronicznej: mops_grajewo@hot.pl

W MOPS w Grajewie, zarządzeniem Dyrektora Ośrodka Nr 2/2008 z dnia 14.07.2008 r. wprowadzono politykę bezpieczeństwa i Instrukcję określającą sposób zarządzania systemami informatycznymi służącymi do przetwarzania danych osobowych w MOPS w Grajewie

[Akta kontroli Nr 8]

1) oprogramowanie użytkowe do obsługi zadań pomocy społecznej

Osoba odpowiedzialna za wdrożenie, utrzymanie i eksploatację oprogramowania użytkowego - jest Pani Teresa Kalinowska - Kakarako dyrektor Ośrodka.

Aplikację użytkową do obsługi zadań pomocy społecznej obsługuje 17 pracowników. Ośrodek, do obsługi zadań z zakresu pomocy społecznej korzysta z aplikacji użytkowej „Helios” firmy Info-r z siedzibą w Skoczowie, ul. Objazdowa 22/33, z aktualnymi pakietami poprawek.

Aplikacja „Helios” (poziom gmina) posiada homologację MPiPS. Kopie zapasowe systemu wykonywane są automatycznie co 360 minut na komputer z zainstalowanym systemem RAID typu mirror. Kopie roczne nagrywane są na płytę.

W zakresie podstawowej obsługi aplikacji „Helios” (poziom gmina) Firma Info-r przeszkoliła pracowników w procesie wdrożenia programu.

MOPS w Grajewie posiada zainstalowaną aplikację gSAC z aktualnym zestawem reguł. Dane z realizacji świadczeń za 2007:

Procent zgodności danych za IV kw.

89 %

Liczba rodzin w systemie	1110
Liczba utworzonych wywiadów	5189
Liczba świadczeń	2247

Dane z realizacji świadczeń za 2008:

Procent zgodności danych za I kw.	96 %
Liczba rodzin w systemie	1140
Liczba utworzonych wywiadów	6234
Liczba świadczeń	2185
Procent zgodności danych za II kw.	94 %
Liczba rodzin w systemie	454
Liczba utworzonych wywiadów	809
Liczba świadczeń	239
Procent zgodności danych za III kw.	95 %
Liczba rodzin w systemie	1157
Liczba utworzonych wywiadów	6431
Liczba świadczeń	1291

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Dyrektor Ośrodka, drugi Wydział Polityki Społecznej PUW w Białymstoku.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grajewie została poinformowana o przysługującym prawie zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole.

Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce ewidencji kontroli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grajewie pod poz. 2/2008.

Kontrolowany:

12.05.09 *[podpis]*

(data i podpis)

Kontrolujący:

1. *Ewa Mielch*
2. *Ewa Feszler*
3. *Barbara Kofowicz*
4. *Wojciech Montanier*

